

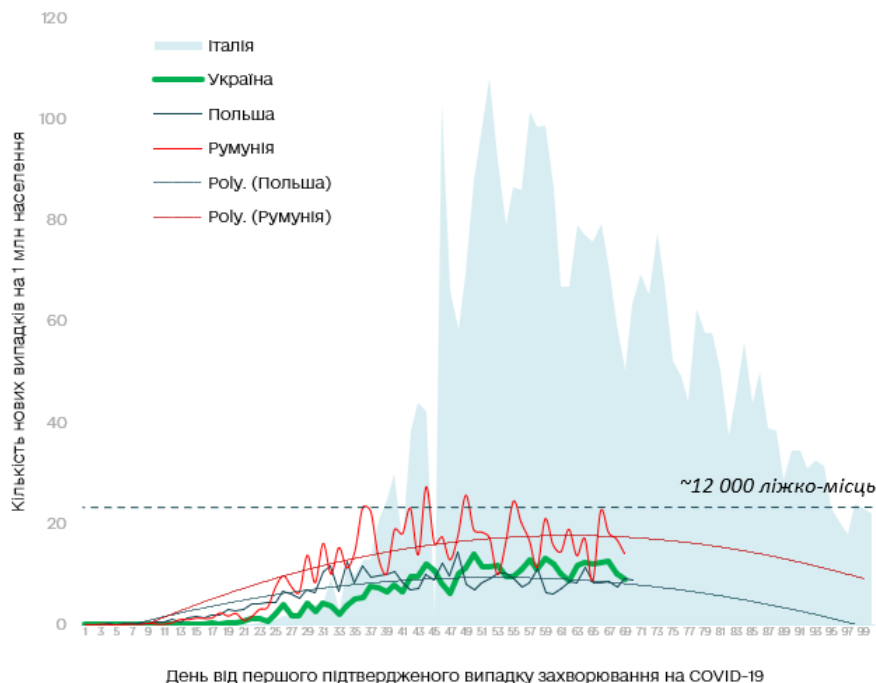
ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 2020 р. №

ДЕРЖАВНА ПРОГРАМА
стимулювання економіки для подолання негативних наслідків,
спричинених обмежувальними заходами щодо запобігання виникненню
і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)
на 2020-2022 роки

Загальна частина

Сьогодні Україна, як і весь світ, зіткнулася із новим викликом - пандемією COVID-19, яка змусила значним чином скоригувати пріоритети державної політики, аби не допустити поширення захворювання та врятувати життя людей. Для цього, Урядом було впроваджено ряд обмежувальних заходів, які дозволили країні доволі успішно впоратись із розгортанням захворювання: Україна змогла уникнути сценарію Італії, та продемонструвала динаміку, схожу на динаміку таких країн, як Польща та Румунія.

Рисунок 1. Динаміка поширення COVID-19 в Україні та світі

*Джерело: WHO Coronavirus Disease (COVID-19) Dashboard, Національна служба
здоров'я України*

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000007CF72E0074EE8200

Підписувач Петрашко Ігор Ростиславович

Дійсний з 30.03.2020 0:00 по 30.03.2022 0:00

3031-02/33136-01 від 27.05.2020

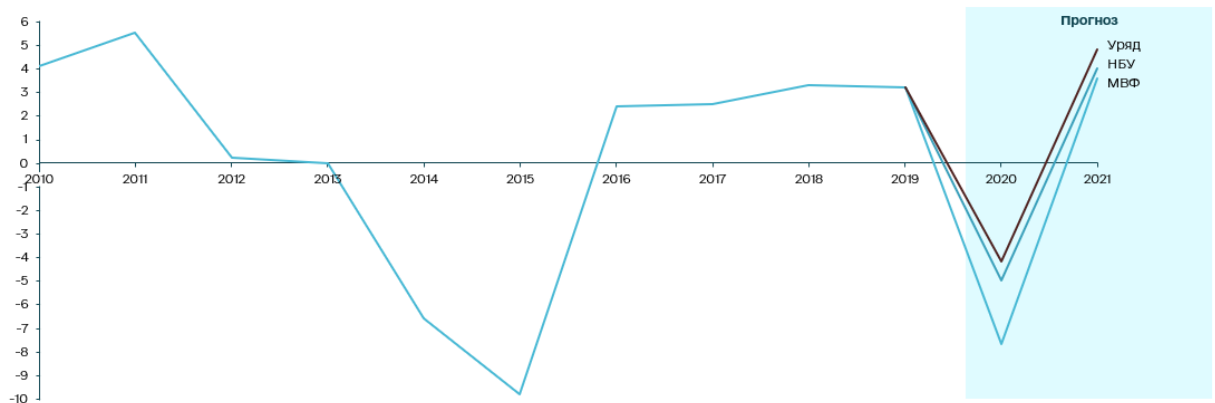
Карантин був вимушеним заходом, який дозволив не допустити значних втрат на першому етапі та підготувати медичну систему до боротьби з COVID-19. Наразі медична система в більшості регіонів є готовою, аби забезпечити лікування усіх пацієнтів у випадку нових можливих спалахів пандемії.

Забезпечивши необхідну спроможність медичної системи, Уряд почав перехід до адаптивної моделі карантинних заходів, заснованої на ризик-орієнтованому підході. Така модель дозволить забезпечити функціонування економіки та з найменшими втратами обмежити поширення COVID-19. В свою чергу, населення та бізнес повинні бути готовими до переходу на нові соціальні стандарти до того моменту, поки не буде винайдено вакцину або ефективний спосіб лікування захворювання.

Попри необхідність впровадження карантинних заходів для порятунку людських життів, такі обмеження суттєво вплинули на діяльність бізнесу. Багато секторів економіки зіткнулись з неможливістю вести господарську діяльність, втратили виручку та опинились на межі закриття. Діяльність інших секторів була суттєво обмежена.

Ситуація погіршується також процесами, які відбуваються у світі: глобальна економіка стоїть на порозі однієї з найсерйозніших рецесій в історії: за прогнозами МВФ, падіння світового ВВП у 2020 році очікується на рівні 3%, що перевищує падіння 2008-2009 років. Глобальні ринки товарів та послуг, капіталу та робочої сили змінюються: з'являються нові торгові бар'єри, падають обсяги міжнародних інвестицій та руху робочої сили. В Україні, яка завжди була більш вразливою до кризових явищ, падіння ВВП прогнозується на рівні 4,8%.

Рисунок 2. Динаміка ВВП України

Джерело: Основні прогнозні макропоказники економічного і соціального розвитку України на 2020 рік (схвалені постановою Кабінету Міністрів України від 29.03.2020 №253), Інфляційний звіт НБУ за квітень 2020 року, IMF World Economic Outlook (April 2020)

Разом з тим, глобальні зміни створюють також нові можливості для української економіки: зростання попиту на продовольство при падінні пропозиції; переміщення промислових виробництв з Азії в Європу, ближче до ринків збуту; нарощування експорту високотехнологічної промислової продукції з використанням потенціалу України в інформаційних технологіях тощо. Саме тому, сьогодні Україні потрібна ефективна Програма стимулювання економіки, від якої залежатиме, чи зможемо ми подолати негативні наслідки пандемії COVID-19 та скористатись існуючими можливостями, забезпечивши довгострокове стає економічне зростання.

Мета Програми

Метою Програми є впровадження протягом 2020-2022 років комплексної системи нових можливостей стабілізації та сталого розвитку економіки України та зростання зайнятості населення шляхом збереження існуючих і стимулювання створення нових високопродуктивних робочих місць з гідними умовами праці.

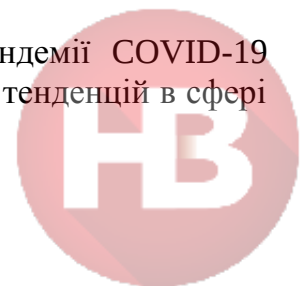
Введені обмеження й карантинні заходи у відповідь на пандемію COVID-19 вже позначилися закриттям (зупинкою роботи) підприємств різних сфер економічної діяльності, тимчасовими відпустками, вимушеними скороченнями тривалості робочого дня/тижня. Разом з тим жорсткі карантинні заходи стали каталізатором для реалізації нових можливостей в організації трудових відносин через впровадження гнучких режимів роботи та дистанційної (надомної) праці. Але не зважаючи на це, має місце скорочення економічної активності, вивільнення працівників і зростання рівня безробіття – це перший короткостроковий виклик сьогодення.

Економічна криза, спричинена пандемією COVID-19, формує потребу у лібералізації та дебюрократизації трудових відносин, розвитку більш гнучких та мобільних форм організації трудових відносин, зокрема, через підвищення свободи визначення умов при укладенні трудового договору, розширення сфери застосування строкових, короткострокових трудових договорів або трудових договорів з нефіксованим робочим часом. Тому формування принципово нового трудового законодавства, яке здатне адекватно реагувати на подібні виклики, має стати одним з ключових завдань антикризових заходів.

Другий виклик є середньостроковим і формується в двох площинах.

Перша – виробнича. При відсутності власного виробництва критично необхідних товарів (засоби індивідуального захисту, антисептичні і дезінфікуючі засоби, тести на коронавірус, апарати ШВЛ, фармацевтичні препарати та інші важливі в період пандемії COVID-19 товари/технології) уряд України, як і уряди більшості країн світу, залишившись на початку березня 2020 року практично «один на один» з пандемією, мав забезпечити належні умови карантину й лікування громадян. Відповіддю на цей виклик має стати створення у середньостроковій перспективі нових можливостей (розумного протекціонізму) для розвитку (відновлення) власного виробництва повного циклу критично важливої продукції та задоволення відповідного попиту на ринку праці. Це питання безпеки життя в умовах посилення вірогідності глобальних криз.

Друга – площина міжнародної торгівлі. Ще до початку пандемії COVID-19 в останні роки у світі спостерігалось посилення протекціоністських тенденцій в сфері

міжнародної торгівлі, що вже привело до суттєвих змін як стосовно традиційних товарних потоків, так і стосовно коливання цін на товари на світових ринках. Зараз, в період пандемії COVID-19, в різних країнах світу спостерігається тимчасове повне зупинення або часткове призупинення роботи підприємств в різних галузях. Крім того, відбувається скорочення світового попиту на некритично необхідні товари, що спричиняє формування аномально великих запасів цих товарів, плани реалізації та споживання яких ніхто не береться передбачити.

Разом з тим, зважаючи на пандемічну причину поточної економічної кризи, експерти наразі не дійшли згоди щодо термінів завершення пандемії COVID-19 та темпів росту економіки світу після проходження її піку. До того ж, різні країни в різні періоди застосовують карантинні обмеження для промисловості та виходять з таких обмежень. Відповідно, на сьогодні створюються додаткові передумови для суттєвих змін в міжнародній торгівлі, в тому числі через неоднакові умови та часові рамки відновлення роботи промисловості та інших секторів економіки в різних країнах світу.

Для України, з розвинутою промисловістю, а також зважаючи на значну залежність економіки країни від експортних надходжень, подібний розвиток ситуації є додатковим середньостроковим викликом відразу по кількох напрямках: скорочення попиту і запровадження обмежень на українську продукцію на ринках країн світу та потенційне збільшення імпорту товарів, попит на які в Україні може бути задоволений за рахунок вітчизняного виробництва. Це, у свою чергу, вимагатиме швидких кроків, спрямованих на розширення та диверсифікацію зовнішньоекономічних зв'язків України з країнами світу з урахуванням пріоритетів держави.

Проте, ключові зміни ще попереду – пандемія COVID-19 як глобальний фактор зміни усталених систем управління, моделей суспільних відносин та економічних зв'язків надає поштовх прискоренню цифрової трансформації економіки, що призведе до підвищення попиту на робочі місця, які передбачають максимальний рівень інтелектуальної залученості. Саме ці очікувані зміни та нові загрози є третім ключовим довгостроковим викликом для майбутнього виробництва та ринку праці.

Розуміючи невідворотність цих змін ані в глобальному, ані в національному контексті, поряд з впровадженням заходів задля відновлення виробництва та вирішення поточних проблем зростання рівня безробіття, підтримки та захисту інтересів вітчизняних виробників на ринку України, а також захисту та просування українських товарів на зовнішні ринки, в рамках цієї Програми будуть реалізовані системні заходи економічного стимулювання для цифровізації економіки, впровадження інновацій та створення робочих місць Індустрії 4.0 в тих секторах економіки, які не лише здатні надати відчутний поштовх для «запуску» економіки в період постпандемії, а й виступити драйверами довгострокового стійкого зростання. За оцінками Мінекономіки, на кінець 2019 року частку цифрової економіки в ВВП України можна оцінити на рівні 4,36%, що на 0,86 відсоткових пункти більше ніж у 2015 році. За темпами впровадження сучасних цифрових технологій Україна рухається в рамках світового тренду (а за кількісним рівнем навіть дещо вища від світового), хоча від європейського рівня Україна відстає приблизно на три роки.

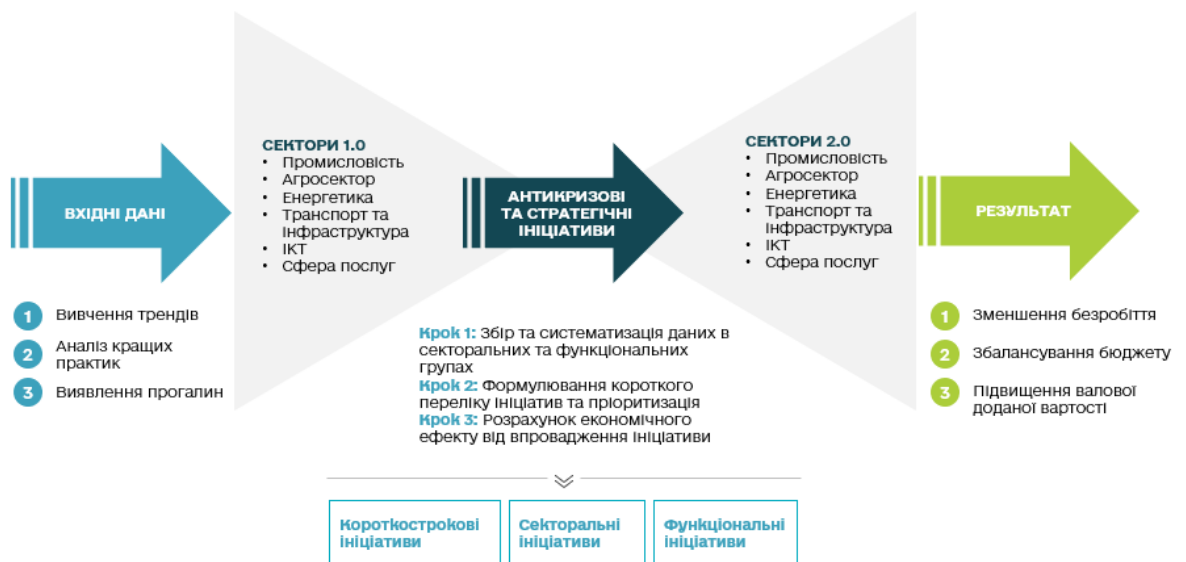
Разом з тим, окрім коротко- та середньострокових заходів, спрямованих на стимулювання економіки для подолання негативних наслідків, спричинених обмежувальними заходами, а також заходів з підтримки галузей економіки і захисту їх товарів, робіт та/або послуг від їх імпорتنих альтернатив, **важливим завданням є комплексний розвиток економіки України із вирішенням її структурних проблем, які були актуальні ще до виникнення поточної кризи та особливо загострились в період пандемії.**

Вирішення зазначених вище проблем та стимулювання економічного зростання можливо здійснити, базуючись насамперед на наукових та інноваційних засадах, з урахуванням положень Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року, що затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 р. № 526-р.

Шляхи і способи розв'язання проблем

Для розробки заходів, спрямованих на подолання наслідків COVID-19 та стимулювання економіки, був використаний комплексний підхід. Робота над ініціативами велась за секторальними (сільське господарство, промисловість, енергетика, транспорт та інфраструктура, інформація та телекомунікації, сфера послуг) та функціональними напрямками (малий та середній бізнес, зайнятість, міжнародна торгівля, інвестиції, інновації).

Рисунок 3. Підхід до розробки Програми

На першому етапі було проведено збір ідей та пропозицій від бізнесу та експертного середовища, після чого було проведено їх перехресну валідацію в межах фокус-груп, аби забезпечити неупередженість запропонованих заходів та їх прийняття ключовими стейкхолдерами.

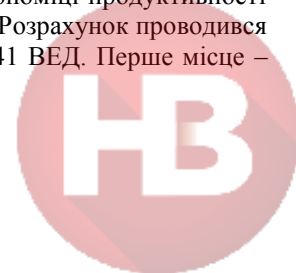
Після цього, ініціативи були перевірені на відповідність ряду принципів (непорушення норм Конституції, міжнародних зобов'язань України, забезпечення чесної конкуренції, необмеження прав приватної власності, відсутність значних зовнішніх ефектів), та пріоритизовано відповідно до очікуваного ефекту та складності впровадження.

Крім того, було здійснено пріоритизацію видів економічної діяльності.

Таблиця 1. Зведений перелік пріоритетних видів економічної діяльності

№	Вид економічної діяльності	Перелік № 1	Перелік № 2	Місце у рейтингу ВЕД за зведеним індексом ефективності ¹
1.	Комп'ютерне програмування, надання інформаційних послуг	-	+	4
2.	Виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	+	-	11
3.	Наукові дослідження і розробки	-	+	12
4.	Освіта	-	+	14
5.	Водопостачання, каналізація, поводження з відходами	+	-	15
6.	Виробництво машин і устаткування	+	+	16
7.	Поштова та кур'єрська діяльність	-	+	17
8.	Телекомунікації (електрозв'язок)	-	+	22
9.	Транспорт, складське господарство		+	23
10.	Сільське, лісове та рибне господарство	-	+	24
11.	Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	+	+	27
12.	Виробництво основних фармацевтичних продуктів та фармацевтичних препаратів	+	-	29

¹ Зведений індекс ефективності ВЕД розраховано на основі рівнозначного зважування чотирьох показників: частка зайнятих у ВЕД, співвідношення продуктивності праці ВЕД до середньої по економіці продуктивності праці, частка ВДВ ВЕД у випуску ВЕД, частка імпорту у проміжному споживанні ВЕД. Розрахунок проводився на основі даних таблиць витрати-випуск Держстату, які містять інформацію у розрізі 41 ВЕД. Перше місце – це ВЕД з найвищим рівнем ефективності.

Зведений перелік пріоритетних видів економічної діяльності отримано за результатами проведення кількох ітерацій відбору.

На першому етапі сформовано перелік пріоритетних ВЕД на основі оцінки індексу ефективності кожного ВЕД та відповідного рейтингування. Розрахунки здійснено за кількісними та якісними показниками відносно кожного виду економічної діяльності, зокрема: частка зайнятості у галузі, частка валової доданої вартості в обсягах випуску продукції галузі, співвідношення продуктивності праці ВЕД до середньої продуктивності праці по економіці, оберненої величини частки імпорту в проміжному споживанні галузі. Ці показники характеризують ефективність виробництва та рівень розвитку ринку праці. Чим вище значення цих показників, тим ефективнішим є ВЕД. Кожному показнику надано однакові вагові значення (0,25) і на основі зважування оцінено загальний показник ефективності. Дані розрахунки проводились на основі даних таблиць «витрати-випуск» Держстату, які містять інформацію у розрізі 41 ВЕД. Розділив на три зони, було отримано перелік 14 ВЕД з найвищою ефективністю, 14 ВЕД – із середньою ефективністю та 13 ВЕД з найнижчою ефективністю.

На другому етапі відбору на основі аналізу та систематизації інформації експертним шляхом визначено перелік ВЕД, виробництво товарів та послуг яких має бути налагоджено в країні за повним виробничим циклом в критичних умовах ізоляції країни та для забезпечення безпеки життєдіяльності під час запровадження різного роду обмежувальних заходів як всередині країни, так у цілому у світі або окремих країнах-партнерах (перелік № 1), а також перелік ВЕД, які отримують максимальний ефект від цифровізації виробничих процесів (перелік № 2). З їх переліку було виключено ті ВЕД, які потрапили до третьої групи ефективності. Єдине виключення – ВЕД «Виробництво основних фармацевтичних продуктів та фармацевтичних препаратів», яке потрапило на 29-ту сходинку рейтингу ефективності. Враховуючи, що цей ВЕД забезпечує виробництво товарів, необхідних для порятунку життя людей, і зважаючи на значні ризики несвоєчасного отримання необхідних товарів в умовах ізоляції, пропонується залишити даний ВЕД у переліку № 1.

Вищеописаний підхід дозволив розробити план заходів з підтримки як за секторальними, так і за функціональними напрямками. Заходи державної політики визначені з урахуванням завдань та індикаторів, наведених у Національній доповіді «Цілі Сталого Розвитку: Україна», в якій представлено результати адаптації 17-ти глобальних цілей сталого розвитку до національного контексту.

За результатами моніторингу виконання Програми, який буде проводитися щокварталу, та періодичної оцінки ступеня досягнення індикаторів план заходів може бути доповнений новими заходами за пропозиціями виконавців в межах визначених Програмою напрямів реалізації державної політики.

Заходи, включені до плану, будуть впроваджені протягом 2020-2022 років, проте ефект від цих заходів триватиме у довгостроковій перспективі. Відповідно, ефективність заходів, як і ефективність Програми в цілому, можна буде оцінити за індикаторами, визначеними на 2022 та 2025 роки.

Короткострокові ініціативи у відповідь на COVID-19

У короткостроковій перспективі ключовими цілями є забезпечення безпечного функціонування економіки в умовах адаптивного карантину та підтримка галузей економіки і захист їх товарів, робіт та/або послуг від їх імпортних альтернатив, які постачаються на територію України, з урахуванням міжнародних договорів та зобов'язань.

Забезпечення безпечного функціонування економіки

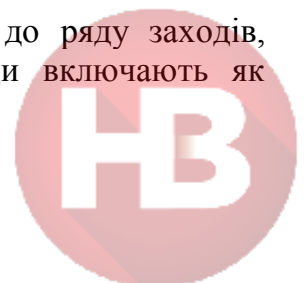
Весь світ готовий до того, що життя в умовах поширення COVID-19 триватиме більше року до розробки та тестування вакцини та/або винайдення альтернативного ефективного способу лікування захворювання. В таких умовах, країни можуть піти за одним із трьох базових сценаріїв: (1) майже повне скасування карантинних заходів та розвиток колективного імунітету, (2) жорсткий карантин до виявлення можливості лікування або вакцинації, та (3) адаптивний карантин із відкриттям економіки та контролем над інфекцією. Так чи інакше, перші дві опції мають свою ціну, виражену у благополуччі та житті населення, внаслідок поширення захворювання або економічного колапсу. Саме тому, для України оптимальним сценарієм розвитку є третій варіант.

В умовах реалізації адаптивного карантину життєво важливо встановити контроль над поширенням інфекції. Саме можливість контролю є критерієм для виходу чи послаблення карантину в країні. Для цього необхідно оперативно виявляти інфікованих осіб та їх контакти, ізолювати їх, контролювати дотримання карантинних заходів, дотримуватись нових соціальних стандартів та мати інструмент, що дозволяє в реальному часі відслідковувати ситуацію з COVID-19 та готовністю медичної системи. При цьому важливо робити достатню кількість тестувань та досягти зменшення кількості інфікованих та летальних випадків. Нарешті, необхідною умовою для виходу з карантину є забезпечення готовності медичної системи: здатність медичних закладів прийняти максимальну можливу кількість хворих, готовність до мобілізації в разі загострень, ефективні протоколи лікування та поводження з пацієнтами, та оптимізована система постачання обладнання та засобів захисту.

Крім того, важливими заходами в короткостроковій перспективі є забезпечення наявності медичного обладнання та засобів захисту, необхідних для боротьби з пандемією, ефективна співпраця з міжнародними партнерами та фінансування ініціатив, пов'язаних з протидією захворюванню.

Підтримка галузей економіки і захист їх товарів, робіт та/або послуг від їх імпортних альтернатив, які постачаються на територію України, з урахуванням міжнародних договорів та зобов'язань України

В умовах пандемії та економічної рецесії країни вдаються до ряду заходів, спрямованих на підтримку вітчизняного виробника. Такі заходи включають як

тарифні та нетарифні бар'єри для захисту національного виробництва від конкуренції з імпортними товарами, так і його субсидування для збільшення експорту.

З огляду на це, для України існує об'єктивна необхідність забезпечення підтримки вітчизняних виробників із дотриманням усіх зобов'язань, взятих на себе країною в рамках СОТ, ПВЗВТ тощо.

Ключовими заходами, передбаченими Програмою за цим напрямом, є вдосконалення законодавства для забезпечення досягнення інтересів України в умовах зростаючого протекціонізму інших країн, вдосконалення правового поля підвищення ефективності проведення міжнародних торговельних розслідувань щодо недобросовісного імпорту, захист від недобросовісного імпорту через використання інструментів торгівельного захисту, а також вжиття заходів для попередження, сприяння лібералізації та скасуванню торговельних бар'єрів щодо українських товарів на зовнішніх ринках.

Підтримка економіки за функціональними напрямками

Підтримка малого та середнього бізнесу

Малий та середній бізнес (МСБ) відіграють ключову роль в економіці України, забезпечуючи близько 64% доданої вартості, 79% зайнятих у суб'єктів господарювання та 37% податкових надходжень. Пандемія COVID-19 та карантинні заходи принесли значні негативні наслідки для бізнесу через обмеження функціонування частини підприємств, ускладнення логістики, падіння попиту та руйнування ланцюгів поставок.

Програмою передбачається підтримка МСБ за трьома ключовими напрямками. По-перше, буде вирішено проблеми з ліквідністю МСБ через заходи спрямовані на збереження робочих місць, спрощення доступу до фінансів та зменшення витрат бізнесу. По-друге, буде розширено доступ МСБ до ринків шляхом закупівлі товарів першої необхідності, вироблених підприємствами МСБ в Україні та допомоги у виході на зовнішні ринки. По-третє, буде проведено оптимізацію регулювання та полегшення адміністративних процедур для МСБ, що супроводжуватиметься створенням ефективної інфраструктури підтримки підприємництва.

Створення робочих місць та розвиток ринку праці

Поточне падіння економіки зумовило зростання безробіття: з початку року в Україні було зареєстровано 486.8 тисяч безробітних, що більш ніж в 9 разів перевищує кількість вакансій в Державній службі зайнятості. Більшість безробітних - жінки, у віці більше 45 років, мають вищу освіту та отримують від держави допомогу понад 1.8 тисяч гривень.

Для подолання проблеми з безробіттям було розроблено передумови для створення 500 тисяч робочих місць, близько 217 тисяч з яких вже профінансовані.

Крім того, частина заходів спрямована на підвищення кваліфікації робочої сили в Україні, збільшення рівня активної підтримки безробітних, сприяння працевлаштуванню та врегулювання трудового законодавства.

Міжнародна торгівля, інвестиції та інновації

Міжнародна торгівля, інвестиції та інновації є важливими аспектами економічного розвитку країни. Попри зростання обсягів експорту, Україна страждає від переважання у ньому сировинної продукції, а також від імпоротної залежності від продукції машинобудування та енергоносіїв. З точки зору інвестицій, Україна має обмежений внутрішній ресурс для капітальних вкладень і не залучає достатньої кількості прямих іноземних інвестицій через слабкий інвестиційний клімат. Крім того, українська економіка характеризується низьким рівнем інноваційності.

З точки зору міжнародної торгівлі, в наступні роки економічна політика буде сконцентрована на забезпеченні ефективного функціонування та координації інституцій зі сприяння експорту (Укрексімбанк, Експортно-кредитне агентство, Офіс з просування експорту), створення інституту торгових представництв та гармонізацію законодавства відповідно до норм ЄС. Для підтримки та захисту інтересів вітчизняних виробників на ринку України, а також захисту та просування українських товарів на зовнішні ринки буде реалізована державна політика, орієнтована на захист вітчизняних виробників від недобросовісного та зростаючого імпорту в умовах посиленої конкуренції та протекціоністських дій іноземних держав та збереження експортного потенціалу країни, забезпечено збереження інтересів вітчизняних виробників на внутрішньому та зовнішньому ринках.

З точки зору інвестицій, планується залучення міжнародних фінансових організацій до підготовки та реалізації інвестиційних проектів, звільнення додаткового інвестиційного ресурсу всередині країни через проведення амністії капіталу та податкової реформи, запровадження спеціальних умов для стратегічних інвесторів, завершення структурних реформ (земельна реформа, приватизація), та масштабну дерегуляцію в рамках “регуляторної гільйотини”. Розвиток державного сектору економіки відбуватиметься шляхом залучення приватних інвестицій на умовах державно-приватного партнерства, у тому числі концесії. Для цього буде сформовано перелік потенційних проектів державно-приватного партнерства, а також залучено міжнародні фінансові організації для їх підготовки. Як показує міжнародний досвід, найбільш ефективним таке партнерство є у сферах транспортної інфраструктури, енергетики, ЖКГ, охорони здоров’я, освіти, спорту.

Стимулювання інновацій відбуватиметься через підтримку розвитку інноваційних екосистем, інклюзивного доступу до ліцензійних прав на нові вітчизняні технології, впровадження екстериторіальних спеціальних режимів оподаткування, залучення суб’єктів господарської діяльності до реалізації заходів з розробки та впровадження електронних сервісів, комерціалізації результатів наукових досліджень, забезпечення додаткової державної підтримки наукових установ та наукових підрозділів закладів вищої освіти, стимулювання транскордонних досліджень, створення та ефективній

діяльності Фонду фондів, впровадження в Україні Стратегії смарт-спеціалізації Європейської комісії та масштабну цифровізацію України.

Підтримка секторів економіки

Ініціативи за цим напрямком спрямовані на відновлення роботи та забезпечення подальшого росту та розвитку всіх галузей економіки країни.

Промисловість

Промисловість є системоутворюючою галуззю економіки країни, яка не лише забезпечує значну частину ВВП, зайнятості та податкових надходжень, а й є глибоко інтегрованою у ланцюги доданої вартості інших секторів. Падіння промисловості в Україні почалось ще до початку пандемії, а тому критично важливе місце в Програмі займає вирішення системних проблем галузі.

З метою відновлення промисловості, Програмою пропонується ряд заходів. По-перше, буде підвищено доступ промислових виробників до фінансових ресурсів за рахунок зниження податкового та адміністративного тиску, а також зменшення витрат на сировину, логістику та електроенергію. По-друге, буде покращено доступ українських виробників до ринків через ефективні інструменти просування експорту та підвищення доступу до ключової сировини, а також нарощування внутрішнього попиту через захист локального виробника. Крім того, буде створено передумови для довгострокового зростання сектору через оновлення обладнання для збільшення доданої вартості, розвитку інфраструктури індустріальних парків та сприяння екологічній модернізації вітчизняних підприємств.

Сільське господарство

Сільськогосподарський сектор критично важливий для забезпечення продовольчої безпеки країни. Більше того, ряд природних передумов зумовили зростання ваги агросектору не лише в економіці України, а й зробили її важливим гравцем на світових ринках.

В межах Програми буде впроваджено ряд заходів, спрямованих на розвиток агросектору. По-перше, буде збільшено доступ виробників до фінансових ресурсів для придбання та оновлення основних засобів та створення більшої доданої вартості через державні кредитні програми та субсидії. По-друге, буде забезпечено безперебійний збут агропродукції в умовах пандемії через налагодження каналів дистрибуції, покращення обізнаності виробників та допомозі у виході на експортні ринки. Крім того, буде забезпечено ефективне регулювання сектору, вчасне надання усіх адміністративних послуг та розвиток прозорих земельних відносин.

Енергетика

Енергетика грає ключову роль в економіці країни, забезпечуючи її безперервне функціонування. При цьому, внаслідок пандемії COVID-19 відбулось падіння споживання електроенергії, а також збільшився рівень несплати послуг за електроенергію серед населення.

В рамках даної Програми, планується стимулювання відновлення сектору через ряд заходів. По-перше, фінансова стабільність сектору буде досягнута через ліквідацію заборгованостей між учасниками ринку, стабілізацію оптових цін на електроенергію та поступовий перегляд цін на електроенергію для домогосподарств. По-друге, буде забезпечено прозорість ринку через стимулювання сталого переходу до ринкових відносин та створення передумов для модернізації основних фондів. По-третє, забезпечення енергонезалежності України стане можливим за умов нарощування внутрішнього видобутку енергоресурсів, створення умов для сталого розвитку та забезпечення нарощування державних резервів та диверсифікації імпорту.

Транспорт та інфраструктура

Транспорт та інфраструктура забезпечують безперебійне функціонування багатьох інших секторів економіки: промисловість, сільське господарство, торгівля, будівництво. Поточна криза по різному вплине на різні підсектори: авіасполучення постраждає через падіння пасажирських перевезень, в той час як залізничні, авто та морські перевізники зіткнуться з падінням попиту на вантажні перевезення.

Разом з тим, поточна криза створює нові можливості для сектору, які можуть бути реалізовані за рахунок ряду ініціатив. По-перше, Програмою передбачається збільшення доступу підприємств сектору до фінансів шляхом зниження тиску через зобов'язання перед бюджетом, орендними та лізинговими контрактами, а також фінансової підтримки перевізників. По-друге, буде забезпечено ефективне регулювання сектору: створення незалежного регулятора тарифів, перегляд розміру та використання портових зборів, оновлення регулювання ринку ОТК та закупівлі дорожніх робіт, а також зміни до режиму прапора та гармонізація норм безпеки з міжнародними для розвитку водного транспорту. По-третє, кризовий період може бути використаний для модернізації сектору шляхом проведення реформ залізниці та АМПУ, запуску річкових перевезень, оптимізації діяльності державних транспортних та інфраструктурних компаній, розширення державно-приватного партнерства. По-четверте, активізація залучення приватного сектору на умовах державно-приватного партнерства, у тому числі концесії, забезпечить прискорення модернізації та будівництва автомобільних доріг, аеропортів, морських портів, залізничних вокзалів тощо.

Інформаційно-телекомунікаційні технології

Україна має значний потенціал в секторі, який традиційно входить до трійки головних категорій експорту послуг. Внутрішній ринок ІТ наразі залишається обмеженим, в той час як ринок телекомунікаційних послуг зростає. Попри відносну

стійкість до поточної кризи, компанії в секторі відчули на собі її вплив у вигляді скорочення кількості проектів та затримок виплат за поточними проектами.

Розвиток сектору буде стимулюватись за рахунок ряду ініціатив. По-перше, мова йде про збереження існуючої та спрощення будівництва та обслуговування нової телекомунікаційної інфраструктури, а також впровадження нових радіотехнологій та послуг. По-друге, буде створено передумови для розвитку людського капіталу шляхом розбудови освіти та підприємницької культури, налагодження зв'язку між бізнесом та наукою, полегшення працевлаштування українців та іноземців, а також підтримки стартапів. По-третє, буде покращене регулювання в секторі, що стосується сприятливої податкової політики, обмеження державного втручання, забезпечення дотримання та захисту прав та полегшення проведення торговельних операцій. По-четверте, Програмою передбачається стимулювання внутрішнього попиту та експорту через розвиток пов'язаних індустрій, побудову цифрової економіки та покращення міжнародного іміджу України.

Сфера послуг

Сфера послуг включає в себе оптову та роздрібну торгівлю, тимчасове розміщування та організацію харчування, туризм, персональні послуги, освіту, культуру та спорт. Внаслідок пандемії COVID-19 та вимушеного введення обмежувальних заходів суб'єкти в секторі були змушені обмежити чи призупинити свою діяльність, та зіткнулись з доволі значним падінням продажів. Ключовим викликом для сектору є пристосування до нових соціальних стандартів.

Для того, аби забезпечити швидке відновлення сфери послуг, пропонується сконцентрувати заходи підтримки на трьох аспектах. По-перше, буде покращено доступ до фінансів через розширення поточних державних програм кредитування, грантову підтримку сфери культури та освіти. По-друге, доступ до ринків буде розширено за рахунок публічних закупівель послуг та допомоги бізнесу у трансформації та адаптації до нових соціальних стандартів. По-третє, буде вдосконалено регулювання в сфері послуг, що включатиме зниження податкових та інших зобов'язань, врегулювання всіх аспектів, пов'язаних із карантинними обмеженнями, а також впровадження системного підходу до державної підтримки розвитку туристичної сфери.

Обсяги та джерела фінансування

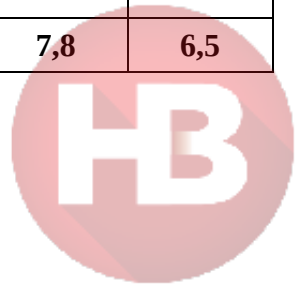
Фінансування Програми передбачається здійснювати за рахунок коштів державного бюджету, місцевих бюджетів та інших джерел, не заборонених законодавством.

Обсяг видатків, необхідних для виконання Програми, визначається щороку під час складання проектів державного та місцевих бюджетів на відповідний рік з урахуванням їх реальних можливостей.

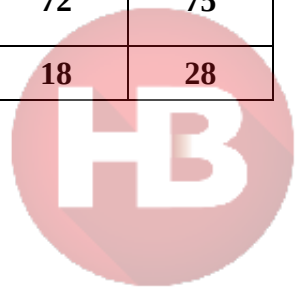

Очікувані результати, ефективність Програми

№	Індикатор	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2025 р.
1.	Індекс фізичного обсягу ВВП, %	90,2	102,4	102,5	103,4	103,2	95,2	103,3	104,9	106
2.	Індекс ВДВ, %									
2.1.	Промисловість	85,3	101,9	100,1	101,7	99,5	91,6	101,4	104,6	105,5
2.2.	Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	88,0	101,1	93,2	103,0	95,8	89,8	101,0	103,9	102,9
2.3.	Інформація та телекомунікації (у т.ч. ВЕД «Телекомунікації (електрозв'язок)», ВЕД «Комп'ютерне програмування, надання інформаційних послуг», ВЕД «Видавнича діяльність; виробництво кіно- та відеофільмів, телевізійних програм, видання звукозаписів; діяльність радіомовлення та телевізійного мовлення»)	99,7	106,5	108,4	106,4	107,5	101,2	107,9	109,3	109,6
2.4.	Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	97,5	103,1	104,2	101,1	103,5	92,2	103,2	104,1	105,2
2.5.	Сільське, лісове та рибне господарство	95,6	106,3	97,7	108,0	101,3	94,9	103,9	104,0	103,9
2.6.	Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	99,3	96,9	99,9	95,9	102,4	103,2	103,6	104,7	104,9
2.7.	Професійна, наукова та технічна діяльність	87,2	105,0	105,7	105,9	105,6	96,4	105,7	106,0	106,3
2.8.	Освіта	96,9	95,5	101,1	99,9	98,7	97,1	100,6	101,4	102,1
3.	Частка валового нагромадження основного капіталу у ВВП, %	13,5	15,5	15,8	17,6	18,0	14,9	15,4	16,0	22,0
4.	Рівень безробіття населення	9,0	9,3	9,5	8,7	8,2	9,4	8,7	7,8	6,5

№	Індикатор	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2025 р.
	<i>працездатного віку (за методологією МОП), у % до робочої сили відповідного віку</i>									
5.	<i>Рівень зайнятості населення віком 20-64 роки, у % до всього населення відповідного віку</i>	64,4	64,2	64,2	65,6	66,9	66,5	67,6	69	70
6.	<i>Індекс продуктивності праці, %</i>	99,2	103,5	103,2	102,1	101,9	96,7	102,5	103,4	105,0
7.	<i>Продуктивність праці в сільському господарстві, тис. доларів США на одного зайнятого</i>	8,68	8,71	9,30	10,89	X	9,0-9,5	9,5-10,0	10,5-11,0	12,5
8.	<i>Частка доданої вартості за витратами виробництва суб'єктів середнього та малого підприємства, у % до загальної суми доданої вартості за витратами виробництва</i>	58,1	62,3	62,6	64,3	X	62	63,7	66	75
9.	<i>Кількість зайнятих працівників у суб'єктів середнього та малого підприємства, млн. осіб</i>	6,5	6,5	6,6	7,0	X	7,1	7,5	8,0	9,5
10.	<i>Місце України у рейтингу за Глобальним інноваційним індексом</i>	64	56	50	43	47	47	47	47	45
11.	<i>Частка витрат на виконання наукових досліджень і розробок у ВВП, %</i>	0,55	0,48	0,45	0,47	-*	0,48	-*	0,65	2,0
12.	<i>Частка енергії, виробленої з відновлюваних джерел, у загальному кінцевому споживанні енергії, %</i>	4,9	5,8	6,7	7,0	X	9-10	11-12	13-14	14,2
13.	<i>Рівень охоплення населення інтернет-послугами, абонентів на 100 жителів</i>	14	39	56	62	X	67	70	72	75
14.	<i>Частка експорту товарів з використанням</i>	19,2	17,3	16,8	17,0	16,3	16,3	17	18	28

№	Індикатор	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2025 р.
	у виробництві технологій високого та середньовисокого рівня в загальному обсязі експорту товарів, %									

- - починаючи з 2019 року Держстат дані публікує раз на 2 роки*

X – станом на 25.05.2020 звітні дані відсутні

